ଭାରତ ସଂଘ

ବନାମ

ଅଜୈବ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଫେବୃଆରୀ 12, 1996

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ଅର୍ଜନ ଏବଂ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1952:

ଧାରା 7, 8(1)- ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ପ୍ରକାଶନ- ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀର ଫର୍ମ 'F' ରେ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବ- ପକ୍ଷ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇନଥିବା- ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ସହାୟତା ଏବଂ ସୁଧ ସହିତ ଆହୁରି କ୍ଷତିପୂରଣର ସନ୍ଦର୍ଭ- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 1984 ର ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ କରି ସହାୟତା ଏବଂ ସୁଧକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରିଛନ୍ତି- ଯେହେତୁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ନିଜେ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ, ତେଣୁ 1984 ର ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସହାୟତା ଏବଂ ସୁଧ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ଯେହେତୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନୁହେଁ, ତେଣୁ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନୁହେଁ- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1994- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 1984 ର 68 ।

ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ହରି କ୍ରିଷନ ଖୋସଲା, [1993] ସପ୍ଲି.2 **ଏସସିସି 149 ଏବଂ ଭାରତ ସଂଘ ଓ** *ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ମୁନଶା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* JT(1995) *8 ଏସସି 289 ଉପରେ* ନିର୍ଭର **କରାଯାଇଛି ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା:   ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 3780-92/1996

ଏଲ.ପି.ଏ. ନମ୍ବର 695-707/1985 ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ତା 19.7.85 ରିଖର ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଭି. ସି. ମହାଜନ, ୱାସିମ କାଦରୀ ଏବଂ ସି.ଭି.ଏସ. ରାଓ ।

ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଆର. ସି. ପାଠକ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ଅର୍ଜନ ଏବଂ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1952 (ସଂକ୍ଷେପରେ, "ଅଧିନିୟମ") ର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ଅକ୍ଟୋବର 13, 1969 ରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ତଦନୁସାରେ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ନିୟମର ଫର୍ମ 'F' ରେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇନଥିଲେ । ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ, ଧାରା ୪(1) ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲାଟି ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ସେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ତା 7 ନଭେମ୍ବର 1975 ରିଖରେ ଉଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ତା 19 ଅଗଷ୍ଟ 1983 ରିଖରେ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ମଧ୍ୟସ୍ଥି ଅଧିକ କ୍ଷତିପୂରଣ ସହିତ ଋଣ ଓ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ମାମଲା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ 1984 ର 6୪ ର ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଲାଗୁ କରି ରାୟ ଏବଂ ତା10.2.1984 ରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସହାୟତା ଏବଂ ସୁଧକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନଟି ।

ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ *ହରି କ୍ରିଷନ ଖୋସଲା* ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ [1993] ସପ୍ଲି. 2 ଏସସିସି 149 ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 ର 1 ଅଧୀନରେ ଅତିରିକ୍ତ ସହାୟତା ରାଶି ଏବଂ ସୁଧ ନୀତି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ତେଣୁ ଭୂମି ମାଲିକମାନେ ଏହାର ଦେୟ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି । ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତରେ ଭାରତ ସଂଘ ତରଫରୁ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ସୁଧ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିବା ଅନ୍ୟ ତିନି-ବିଚାରପତିବିଶିଷ୍ଟ ଖଣ୍ଡପୀଠର ଏକ ରାୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।ଏହାପରେ ସମସ୍ତ ମାମଲା ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ମୁନଶା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଜେଟି (1995) ୪ ଏସ.ସି. 289 ରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥି ନିଯୁକ୍ତିରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଦାୟୀ ନୁହେଁ, ଦାବିଦାରମାନେ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି । ଯେଉଁଠାରେ ମାଲିକ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଅଧିନିୟମକୁ ବିରୋଧ କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ନିଯୁକ୍ତିରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଦାୟୀ, ଦାବିଦାରମାନଙ୍କୁ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଭାର ରାଜ୍ୟକୁ ବହନ କରିବାକୁ ପଡିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାର ନିଜସ୍ୱ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ମାମଲାରେ ଯେହେତୁ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ରାଜି ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଫର୍ମ 'F' ରେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ତୁରନ୍ତ ପରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କୁ ରେଫରେନ୍ସ କରାଯାଇଥିଲା, ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଦାୟୀ ନୁହେଁ । ଉକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ରାଜ୍ୟ ସୁଧ ଦେବାକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନୁହେଁ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବାରମ୍ବାର ମଧ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ବର୍ଦ୍ଧିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିନାହାଁନ୍ତି, ଯାହା ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସୁଧ ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ଏକ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ଅଟେ, ସେତେବେଳେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ମାମଲାରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ସୁଧ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରିତା ନାହିଁ । ସମାନ ଭାବରେ, ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ 1984 ର 6୪ ଅଧୀନରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସହାୟତା ଏବଂ ସୁଧ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯେହେତୁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ ନିଜେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ, ସଂଶୋଧନ

ଅଧିନିୟମ 1984 ର 68 ସମାନ ଭାବରେ ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଋଣ ଏବଂ ସୁଧକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ 1984 ର 68 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଲାଗୁ କରିବାରେ ଆଇନର ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି ।

ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିବା ସହାୟତା ଏବଂ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଯାଉଛି । ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଉଛି । କୌଣସି ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଜି. ଏନ.

ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଉଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଂଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ